

Колеги вітають з ювілейним днем народження

**Петра
Васильовича
Бондаренка,**

який святкуватиме його
16 липня. Бажають міцно-
го здоров'я, благополуччя
і всіх земних благ.

Щоб раділи життю, скільки літ не минуло б,
і щоб щедрою сонячна доля була,
Щоб не раз ще пісні задушевні лунали,
Щастя Вам і людського тепла.
Бажаємо усмішок, щедрої долі,
Хай душу зігріє людська доброта,
Втоми не знайте ніколи,
Будьте здорові на довгі літа!

Далекобійники «Лорі – Транс».

Дорогого свата –

**Петра Олексійовича
Худякова**

вітаємо з 70-річчям!

Ваш ювілей - поважна дата,
В цей дорогий для серця день
Бажаєм квітів і пісень!
Від друзів - щирих привітань,
Від зірок – здійснення бажань,
Від сонця – світла і тепла,
Щоб доля щедрою була,
Здоров'я, щастя і добра!
Хай доля дарує Вам довгі літа,
А в серці завжди хай живе доброта!

З повагою – свати Труніни.

15 липня святкуватиме
свій день народження
найкращий у світі хрещений –

**Микола Миколайович
Скотар.**

Прийміть вітання найкращі мої
і побажання в цей святковий день.
Від щирого серця бажаю здоров'я –
Без нього немилі всі інші діла,
В здоров'ї – багатство і радість, і сила,
І більшого щастя на світі нема.
Щоб від життя була завжди лиш радість,
А ще любов і шана від людей!

Бажаю багато літ прожити,
Душею й серцем молодіти,
Щоб щастя й радість
не оминали,
Щоб постійно
гарний настрій мали!

З найкращими побажаннями – хрещениця Наталія.

Щиро дякую!

Щиро дякую лікарю-гінекологу

Валерію Дмитровичу Гордійчуку,

це - лікар від Бога! Завдяки успішно виконаному кесаревому розтину народилося двоє моїх діток: Іван - у 2015 році та Олеса - у 2018 році.

Велика вдячність лікарю-гінекологу

Валентині Вікторівні Шатохіній за чуйне

ставлення до мене. Від усього серця велике вам спасибі за подарованих мені діток, за підтримку і розуміння!

З повагою – Ольга Надточій.

ВЕЧІРКА

ДЛЯ СІМЕЙНОГО ЧИТАННЯ

Досвід сусідів

На початку літа делегація у сільському навчальному відділі освіти, культури і туризму про її враження від поїздки.

3 ...

* Юлія Сита

Олександр ГОНЧАР

**Гміна –
основа держави**

- Юліє Михайлівно, то – де були, що бачили?

- Спочатку приїхали у місто Глівіце, поселилися у готелі. Хоча темою програми був – розвиток культури, зокрема, діяльність і розвиток бібліотек на фоні реформи місцевого самоврядування у Польщі, але, зрозуміло, нас цікавило все, усі нюанси місцевого життя, добробуту, благоустрою... І організатори нашого візиту, їхній фонд "Лідери змін" не приховували від нас нічого, показували і розповідали все, що ми бажали. Наприклад, скажу коротко про їхню медицину. Реформи у цій галузі у них відбулися схожі на наші, але там є медичне страхування. З кожного громадянина відраховується 9%: з працюючого – із заробітної плати, пенсійний фонд платить за пенсіонера, центр зайнятості – за безробітного, за дітей до 18 років – платять батьки. І ці 9% акумулюються в одному фонді та розподіляються лікарям за кількістю укладених з пацієнтами декларацій. Якесь нескладні хірургічні операції (апендицит) проводяться швидко і безкоштовно, а на дорожчі, складніші – треба чекати у черзі.

Щодо освіти, то школи I-II ступенів (як наші дев'ятирічки) фінансуються з місцевих бюджетів. У сільській місцевості часто буває в одному приміщенні – і дитсадок, і школа, і бібліотека. Школа з старшими класами – утримується за державні кошти. У кожному селі бачили сучасні стадіони, басей-

ни. Всюди дуже чисто і гарно. Це нас вразило! Стосовно закладів культури в їхніх об'єднаних територіальних громадах (по-їхньому – гміна), то наприклад, не у кожній гміні є саме відділ культури, а може бути своя, оригінальна назва. І у них кожен заклад культури чи освіти, бібліотека або клуб мають власний бюджет і директори самі розпоряджаються коштами. Середня сільська бібліотека має річний бюджет 1,5 мільйона злотих (10,5 мільйона гривень)! Це і зарплата, і енергоносії. І вони самі вирішують, який штат мати, хто у них працюватиме. Є бібліотеки, де й техперсоналу нема – самі фахівці прибирають приміщення, щоб більше коштів йшло на придбання книг. Бібліотеки розташовують у людних місцях, наприклад, у торгових центрах (як, скажімо, у чернігівському "Голівуді"). Поки батьки йдуть за покупками – дітей

масовий захід проводити: сеанси, конференції. Перед фільмом можуть зробити презентації книг. Є спеціальні кімнати для матерів з малими, навіть з грудними дітьми, щоб переодягти маля, підігріти йому їжу, молоко. Дійсно – все для людей! Є чим зайнятися і батькам, і дітям. На вулиці біля бібліотек стоять книжкові автомати, у які навіть вночі можна здати прочитані книги. Справа в тім, що книги брати читати – безоплатно, але якщо своєчасно не здав, не повернув, то за кожен день накопичується борг. На телефон про це надходить повідомлення. І тоді підеш до будь-якої бібліотеки країни – книг тобі не дадуть, поки не розрахуєшся. Усі книги чиповані, зареєстровані у єдиній державній системі. Читацький квиток – у вигляді пластикової картки. При нас якийсь чоловік прийшов і за те, що прострочив користування книга-

відведуть у бібліотеку, де є книги, газети, ігри, кіно і навіть вінілові платівки! Бери, вмикай і слухай у навушниках...

Сільська гміна Гералтовіце – у них не просто бібліотека, а центр культури, де всі заклади, у тому числі клуб. У невеличкому містечку Міколув колишній кінотеатр перебудували у бібліотеку, а щоб розмістити книжковий фонд – з боків прибудували другий поверх. Дуже гарний культурний центр вийшов! Глядацький зал став читальним, залишили і сцену з роялем та екраном. Тут і фільми дивляться. Ми звернули увагу, що скрізь є багато розкладних стільців, тобто можна будь-який

ми – з нього взяли тридцять злотих... Нам би теж хотілося мати таку систему, але поки що вона не по кишені. Тобто поляки йдуть чи вже пройшли схожим шляхом, роблять подібні реформи, проте у них значно більше фінансів і можливостей.

**Читачі на лежах
і вагон у музеї**

Є бібліотеки на колесах – мікроавтобуси, щоб привабити більше читачів, або навіть не так читачів, а відвідувачів на їхні різні заходи. Біля бібліотеки – ігровий дитячий майданчик, біля нього –

складі шістнадцяти працівників галузі культури Чернігівщини – за програмою польщу, точніше, її Сілезьке воєводство. У складі делегації була й начальниця центру райдержадміністрації Юлія Сита. Кореспондент районної газети розпитував

ПОЛЬСЬКА КУЛЬТУРА: сільська бібліотека-мільйонерка і популярний театр – одним працівником!

начне музичний автомат з різними кнопками, котрий може і пісеньку заспівати, і казку розповісти безкоштовно, але не до кінця! Хочеш узнати все – зайди до бібліотеки, візьми книжку. Мобільні бібліотеки об'їжджають села і всі бажаючі можуть одержати будь-яку книгу. Були ми у найкращій академічній бібліотеці Європи – Центрі Наукової Інформації і Академічній Бібліотеки у місті Катовіцах. Цього не розповіси, треба бачити! Будівля зі скла, білі кольори. Хто за столом працює, а хто ... на лежачках лежить! Спробуй десь ляж – у нас... Є кабінети для окремих груп. На першому поверсі і перед самою бібліотекою є сенсорні екрани – можеш знайти будь-яку книгу і де вона зараз точно знаходиться, щоб не шукати скрізь по поверхах і стелажах. Шикарно! Є окремі столи для правшів і лівшів. Тобто все для зручностей відвідувачів.

У невеликому місті є чудовий театр, але не такий, як десь у нас, особливий. Дуже гарна будівля, але працює там лише ... 1 людина! Цей директор (один в усіх лицах) шукає скрізь театральні колективи, запрошує до себе, продає квитки на їхні вистави. І в цьому театрі – 100 прем'єр на рік! У місяць – 8 різних прем'єр, дві на тиждень. Хіба постійна трупа могла б стільки нових спектаклів поставити? Зал завжди повний. Одні відіграли – поїхали, інші приїхали. Це набагато вигідніше, ніж тримати постійний колектив. Для малих містечок цього достатньо.

- Вашу делегацію і на якісь розваги запрошували?

- Були у кількох музеях. Музей Сілезьких Повстань розповідає, наприклад, про депортацію сі-

стирчать руки і ноги. Показали нам історію видобутку. Далі – затоплені вагонетки, шматки срібла у стелі, підземною річкою пливемо човнами, піднімаємося – і опиняємося у лавці, де торгують виробами зі срібла! Усі екскурсанти фотографують, купують. Тобто тут роблять гроші на всьому. Проектів у поляків безліч, пишуть програми, Євросоюз дає по 60% коштів на реалізацію всього – і згаданих басейнів, і музеям. Але ж вони не крадуть...

Скрізь контрактна система. І ті контракти – не "фількіна грамота". Коли беруть на посаду керівника, організатора, адміністратора – людина повинна виявити свої здібності, вміти залучати додаткові кошти (через гранти та іншими способами). Закінчується контракт – звітує, що зробив за надані фінанси. Не виконав обіцяного, контракт не продовжать, і на іншу подібну посаду не візьмуть. Бо без резюме з попереднього місця не беруть...

Ще побували ми по півгодинах ... за кордоном Польщі. Якраз на стику трьох держав – у Чехії та Словаччині. Про перетин пішки кордону тільки таблички і прапори вказують. В магазин сходили, навіть дехто пиво, шоколад з ... марихуаною купував! Це у них дозволено, кажуть, як у нас – цукерки з коньяком. Завітали й на ферму польських гуцулів, робили там і їли овечий сир, бачили різні вироби з вовни і шкір. Скрізь нам дарували сувеніри, книги і буклети, повну валізу привезла, бібліотеці передала. Враження яскраві, нам треба запозичувати усе добре з надбання наших сусідів. І свого не цуратися, і чужого навчатися.

В об'єктиві

7 липня святкували Івана Купала

На Корюківщині його відзначали у Наумівці, Козилівці, Прибині, Перелюбі, Охрімівці, Олександрівці, Домашлині...

*Вікторія Биховець, с. Олександрівка

Фото Віктора Пилипенка

Ольгу Миколаївну Більченко, жительку с. Домашлин, вітаємо з 90-річчям!

Вітаємо, мамо, тебе усі ми: і дорослі, і малі.
Бажаємо тобі не хворіти і до 100 років дожити!
Як хочеться повернутися додому, до рідної хати,
Де виглядає тебе старенька мати.
І змахнувши материнську сльозу,
Ніжно скаже: «Синочок, як я тебе люблю!».
За ті роки, що я із дому,
Я не забув тебе ніколи,
Ти завжди в моєму серці і душі,
І в радості, і в біді.
Я згадував тепло і ласку
Твоїх ніжних рук,
Я відчував подих твоїх гарячих вуст.
Спасибі тобі, нене, за все:
Що зростила нас і виховала,
На правильний шлях нас наставляла,
І дякуючи тобі, ми виростили хорошими людьми.
Дякуємо Богові за те,
Що ти у нас, така, є,
Одна єдина в цій країні,
В нашій вільній співучій Україні!
Зі святом, мамо!

Син Валентин, невістка, діти, онуки.

14 липня свій ювілейний день народження святкуватиме наша дорога, найкраща в світі дружина, матуся, бабуся, теща та сваха –

Катерина Іванівна Жовта.

Будь завжди такою же милою, Нежною, ласковою, красивою. Для супруга – самої лучшої, Для друзей – як сонця лучик.

Для дітей – красивої самої, Самої лучшої в мире мамою. Для врагов – непобедимою, Для сьмьи – всегда любимою. Пусть судьба тебя ласкает, Деньги в кошельке не тают. И пускай тебя беда Не коснется никогда!

З любов'ю – чоловік Анатолій, син Олександр, донька Олена з чоловіком Русланом, внучка Олександра та свати Янченко Анатолій та Світлана.